

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΤΩΝ ΛΙΘΑΝΘΡΑΚΩΝ

Εκ τῶν ἀποτυπώσεων τῶν φυτῶν γνωρίζομεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν λιθανθράκων διάφορα φυτὰ τὰ ὁποῖα νῦν γνωρίζομεν μόνον ἐν μικρῷ κατεῖχον μεγάλας διαστάσεις, ὡς τὰ συγγενῆ τῶν λεπτοτάτων πτεροειδῶν εἶχον μέγεθος δένδρων καὶ ἀπετέλουν ὁλόκληρα δάση. Πρέπει νὰ ᾔσαν θαυμάσια τὰ δάση ἐκεῖνα τῶν λιθανθράκων, καὶ ἂν ἔζων ἄνθρωποι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, θὰ κατεῖχοντο ἰσῶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ αἰσθήματος ὡς οὐ τὴν σήμερον κατέχεται μικρὰ μῦθα περιπατοῦσα ἐντὸς δάσους, εἰς ἣν μικρόν τι χόρτον ἢ θάμνος κάμνουσιν ἐντύπωσιν μεγάλου δένδρου.

Ἄς δοκιμάσωμεν νὰ μετατεθῶμεν τῇ βοήθειᾳ τῆς φαντασίας εἰς τοιοῦτόν τι δάσος, διὰ τῶν ἀπνηθρακωμένων λειψάνων τοῦ ὁποίου θερμαίνομεν τοὺς λέβητας ἡμῶν. ὡς μετατεθῶμεν εἰς τὸ πρᾶσινωπὸν φῶς τῶν δασῶν ἐκείνων ἅτινα θέλομεν νὰ περιγηθῶμεν. Θὰ ἐμένομεν μόνοι; δὲν θὰ ἀπνηθῶμεν ζῶν τι ὄν; Ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῶν ἑλῶν ὄφεις; Ὑπάρχον ἤδη τότε αἱ εἰδεχθεῖς ἐκεῖναι πτερώται σαῦραι, ἡ οἰκογένεια τῶν πτεροδακτύλων, τῶν ὁποίων ἀποτυπώσεις εὐρίσκομεν εἰς τοὺς ἀσβεστολίθους; Δὲν ὑπάρχον κύνες καὶ ἄλλα πτερωτὰ ὄντα εἰς τὴν ὑγρὰν καὶ θερμὴν ἐκείνην ἀτμοσφαιρὰν; Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ἡ τύχη ὁ μόνος διατηρητὴς φυσιολογικῶν ἀντικειμένων, καὶ εἰς αὐτὴν μόνον χρεωστούμεν, τὸ ὅτι δὲν ὑπέπεσαν ὅλα εἰς τὴν γενικὴν καταστροφὴν, ὅπως καὶ τὴν σήμερον ἡ τύχη μᾶς βοηθεῖ ὅπως φέρωμεν εἰς φῶς ὅτι πρὸ χιλιάδων ἐτῶν κατέχωσαν. Δυστυχῶς δὲν ἐνήργησε συστηματικῶς οὔτε μετὰ μεγάλης ἐπιφυλάξεως, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο ἐφρόντισεν ὅπως εἰς τὰς στιβάδας τῶν ἀνθράκων ἐν *Commentry* διαφυλάξῃ ὡς ἐντὸς λευκώματος ἐντομα ἐκ τῆς ἐποχῆς τῶν λιθανθράκων, καὶ οὕτω μανθάνομεν ποίους εἶδους πτερωτοὶ κύνες ἔζων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν γιγαντιαίων φυτῶν. Ἦσαν ἐπίσης γιγαντιαῖα ἐντομα.

Τὸ πρῶτον τεμάχιον τοιοῦτου γιγαντιαίου ἐντόμου, ὅπερ εὔρον ἐν *Commentry*, ἦτο εἰς κορμός, ὅστις ἀπὸ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους τῆς κεφαλῆς, μέχρι τοῦ τέλους τῆς κοιλίας εἶχε μέγεθος 25 ἐκατ. τοῦ μέτρου. Βραδύτερον εὐρέθη πτέρυξ ἐντόμου, ἔχουσα μῆκος τριάκοντα τριῶν ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου, καὶ ἥτις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκεν εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, ἢ τοῦλάχιστον κατήγετο ἐξ ἐντόμου τοῦ αὐτοῦ γένους.

Εἰς τὸ κακῶς διατηρηθὲν ἀποτύπωμα τοῦ ρηθέντος θώρακος διακρίνομεν, ὅτι τὸ ἐντομον εἶχε τέσσαρας λείαν ὁμοίας πτέρυγας, καὶ ὅτι ἦτο συγγενὲς μετὰ τὰς ἀκρίδας τὰς καλουμένας «φάσμα», αἵτινες τὴν σήμερον ἀπαντῶνται ἐν μικρῷ εἰς τὰ τροπικὰ κλίματα.

Ὅπως τὰ φυτὰ τῆς ἐποχῆς τῶν λιθανθράκων ᾔσαν γίγαντες, τῶν ὁποίων οἱ ἀπόγονοι δύνανται τὴν σήμερον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς νάνοι, οὕτω καὶ τὸ σήμερινόν εἶδος τῶν ἀκρίδων φάσμα (*Phasma*) εἶχον

γίγαντας ὡς προγόνους, εἰς οὓς ἐδόθη τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα *Titanophasna*.

Πῶς ἡ γιγαντιαία αὕτη ἀκρίς θὰ ἐτάσδετο ἀπέναντι τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν ἀμφότεροι ἀπνιτῶντο, τοῦτο εἶνε πρόβλημα σχεδὸν οὔτε διὰ τῆς φαντασίας λυόμενον, ἀλλὰ τοσοῦτον δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ συλλέκτης κανθάρων καὶ ψυχῶν, θὰ κατελαμβάνετο ὑπὸ ἰδιόζοντος αἰσθήματος, ὅταν ἐπέτα πρὸς αὐτὸν ἐντομον ἔχον ῥῆκος μὲν ἡμίσεος μέτρου, πλάτος δὲ τῶν πτερύγων 70 ἐκατοστῶν τοῦ μέτρου. Οὔτε δίκτυον, οὔτε τι ἐκ τῶν νῦν ἐν χρήσει ὀργάνων θὰ ἦρκουν πρὸς σύλληψιν καὶ διαφύλαξιν τοιαύτης λείας ἢ τὴν τύχην παρουσίαζε ζῶν τι ἐντομον τῇ προϊστορικῇ ἐκείνης ἐποχῆς τῶν λιθανθράκων. Χίλια περίπου ἐκτυπώματα μεγαλειτέρων καὶ μικροτέρων ἐντόμων εὐρέθησαν ἤδη εἰς τὰ λιθώματα τοῦ *Commentry*, οὕτως ὥστε ἐξηπλώθη φῶς ἐπὶ τῆς ζωῆς τῶν ζῴων τῆς ἀπομακρυσμένης ἐκείνης ἐποχῆς. Ἐκ τῶν λειψάνων δὲ τούτων δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ἰδέαν σαφῆ περὶ ὧν ἐν γένει τῶν ζῴων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἰσῶς ἀναλάβῃ ποτὲ δεξιὸς ζωγράφος, νὰ ζωγραφίσῃ πανόραμα τῆς ἐποχῆς τῶν λιθανθράκων. Τὰ ἐκ γιγαντιαίων φυτῶν δάση, ἐν οἷς ζῶσι καὶ ὑπάρχουσι γιγαντιαῖα ἐντομα, παρῖς ὧντα τοῦτοθὰ ἦτο ὠραῖον καὶ διδακτικόν.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ)

B.P.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΙ ΕΝ ΣΙΔΩΝΙ ΦΟΙΝΙΚΙΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

Ἀπάνη τῆς Α.Μ. τοῦ Σουλτάνου πρὸ τινος ἔτους ἐνηργήθησαν καὶ αὐθις ἀνασκαφαὶ ἐν Σιδῶνι, πόλει Φοινικικῇ, ἐν ἣ καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο τοιαῦται ὑπὸ τοῦ ἐντρίβου Φοινικολόγου κ. Ρενάν, ὅστις ἀνεκάλυψε πολλὰ σπουδαῖα εὐρήματα ἐν αὐτῇ, ἅτινα καὶ παρ' αὐτοῦ ἡρμνεύθησαν.

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις ἀνευρέθησαν ἐν ἄλλῃ θέσει πολλὰ ἀρχαῖα ἱστορικὰ κειμήλια, ὅπερ συνετάραξαν ἅπαντα τὸν φιλολογικὸν καὶ ἀρχαιολογικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης, ὅτε τὰ ἐν λόγῳ εὐρήματα ὑπὸ ἀρχαιολογικὴν ἐποψὴν τυγχάνοντα ἐξοχα καὶ πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀρχαίας καλλιτεχνίας.

Τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας, ὡς ἔβην εἰπὼν, ἐπεσκέφθη καὶ ἐίδον τὰς ἐξ αὐτῶν ἐκχωσθείσας ἀρχαιοτάτας πρὸ τῆς μετακομίδεως καὶ ταξιδετήσεως αὐτῶν ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ τμήματι τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ὁθωμανικοῦ Μουσείου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπτόμενοι δὲ τῆς περιγραφῆς αὐτῶν λέγομεν ὅτι ἐν τῇ νεκροπόλει τῆς Σιδῶνος ἀνευρέθησαν πολλαὶ μονόλιθοι σαρκοφάγοι μὴ ὑπολειπόμεναι τῆς ἑλληνικῆς τέχνης, ὡς καὶ ναοὶ μετὰ πολλῶν καὶ ὠραίων ἀγαλμάτων, περὶ ὧν καὶ ἄλλοτε ἐπραγματεύθημεν ἐν ἐκτάσει ἐν διαφόροις ἐγκρίτοις περιοδικοῖς τῆς Ἑσπερίας.

Παρὰ τῇ νεκροπόλει τῆς Σιδῶνος εἰδομεν ὅτι ἀνευρέθησαν εἰσὶ ἐν τινὶ παρκειμένῳ βράχῳ τέσσαρες λελαξευμένα

στοαί, ἐν αἷς ἦσαν δώδεκα σαρκοφάγοι ἀνθρωποειδεῖς, ὧν αἱ τέσσαρες τυγχάνουσιν ἐξαιτίας τέχνης. Ἐπὶ τοῦ ἐνός τῶν σαρκοφάγων παρίστανται σκεναὶ ἐκ τοῦ ἀγῶνος τῶν γιγάντων μετὰ τῶν θεῶν, ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἀπεικονίζονται συμβολικαὶ παραστάσεις φοινικικῶν θεοτήτων, ἐπὶ τοῦ ἑτέρου νεκρικαὶ πομπαὶ μετὰ πενθουσῶν γυναικῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ τετάρτου εἰσὶ γεγλυμμένοι διάφοροι ἄνδρες φέροντες στρατιωτικὴν ἐνδυμασίαν καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξέχει ἄνθρωπος κεκοσμημένος τῇ κεφαλῇ διαδήματι τινί.

Ἐπὶ ἑτέρων δύο σαρκοφάγων μονόλιθων εἰσὶ κεκαραγμέναι δύο ἐπιγραφαὶ φοινικικοῖς γράμμασι, ἐφ' ὧν ἐρχόμεθα ἐρμηνεύσαι αὐτάς· αἱ ἐπιγραφαὶ αὐτὰν τυγχάνουσι περιέργοι καὶ σπουδαῖαι· ἄτε ποιούμεναι μνείαν δύο βασιλέων τῆς Σιδῶνος, ἐνός Ἑσμοννάζαρ καὶ τοῦ ἑτέρου Ταμεσὺ, ἔχουσι δ' οὕτως·

Α'. ΕΠΙΓΡΑΦΗ

«Ἐν μνηὶ Ἑθανῆμ ἐν τῷ εἰκοστῷ τρίτῳ ἔτει βασιλεύοντος τοῦ βασιλέως Ἑσμοννάζαρ υἱοῦ τοῦ βασιλέως ... ἐγένετο τόδε... Εὐλογῆσας αὐτόν.»

Β'. ΕΠΙΓΡΑΦΗ

«Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο ἀνιδρύθη καὶ ἀφιερῶθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Ταμεσὺ ἐν μνηὶ ... καὶ ἔτει ... τῆς βασιλείας αὐτοῦ... Ἀκούσαι τὴν αἰτησίαν αὐτοῦ.»

Οἱ ἐν ταῖς ἀνω μνησθεῖσιν ἐπιγραφαῖς ἀναφερόμενοι ἡγεμόνες ὑπῆρξαν ἐκ τῶν μᾶλλον διασῶν αὐτῆς τῆς Σιδῶνος ἐγκαταλείψαντες πολλὰ διάσημα ἔργα, ὅπερ ὁ χρόνος ἠφάνισεν. Ὁ ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενος μὲν Ἑθανῆμ ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ ἑρῇ Γραφῇ Βασιλέων Α'. κεφ. 8. στίχ. 2. καὶ εἶνε ὁ ἑβδόμος μὲν τοῦ ἐβραϊκοῦ καλανδarioῦ ἀντιστοιχῶν τοῖς μνησιν Ὀκτωβρίῳ καὶ Νοεμβρίῳ ὁ αὐτὸς μὲν καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀγίας Γραφῆς καλεῖται Τίθρι· ὁ μὲν οὗτος εὐρέθη καὶ ἐν ἑτέρᾳ φοινικικῇ ἐπιγραφῇ ἀνακαλυφθεῖσα ἐν Κύπρῳ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς ἀρχαίας κλασσικῆς πόλεως Ταμασσού. Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην οὐδὲν διγλωσσὸν ἦτοι Φοινικικὴν καὶ Κυπριακὴν ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῷ ἐγκρίτῳ «Νεολόγῳ» μετὰ τῆς δεούσης ἐρμηνείας (ἔτος κδ'. ἀρ. 6.094).

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν δύο ἀνεκδότων ἐν Σιδῶνι ἀνακαλυφθεῖσιν φοινικικῶν ἐπιγραφῶν ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων δημοσιεύοντες διὰ τοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ «Ἀττικοῦ Μουσείου» ἐπιφυλαττόμεθα ἐν ἄλλῃ εὐκαιρίᾳ γράψαι πλείοστερα.

Χρ. Παπαδόπουλος

ΠΕΤΡΟΥ ΔΟΤΙ

ΟΝΕΙΡΟΝ

Ἐπεθύμουν νὰ ἐγνώριζον γλῶσσαν ἰδιαιτέραν πρὸς περιγραφὴν τῶν ἐνυπνίων μου. Διὰ τῶν συνήθων λέξεων, μόλις κατορθῶ τὴν παραγωγὴν ἀφηγήσεως ἀδεξίου καὶ χονδροειδοῦς, δι' ἧς οὐδὲν ἀναμφιδόλως οἱ ἀναγνώσταί μου διαβλέπουσιν· ἐγὼ μόνος, διακρίνω ἀκό-

μη, ὀπισθεν τοῦ ἐκ σωροῦ λέξεων ἀπαρτιζομένου ἀτυχοῦς τούτου ὁμοιωματος, τὴν ἀχανὴ ἀδυσσον.

Τῶν ὀνειρῶν ἡ διάρκεια, καὶ αὐτῶν τῶν κατὰ τὸ φαινόμενον μακροτάτων, εἶνε προφανὲς μάλιστα ἐπιδεικτικὴ ὑπολογισμοῦ, μία τῶν ὅλως φυγάδων ἐκείνων στιγμῶν καθ' ἃς τὸ πνεῦμα κυμαίνεται μεταξὺ ἐξεγέρσεως καὶ ὑπνου· ἀλλ' ἀπατώμεθα ἐκ τοῦ τάχους δι' οὗ αἱ μάγοι τῶν εἰκόνας διαδέχονται ἀλλήλας· βλέποντες τόσων ἀντικειμένων τὴν παρέλασιν, λέγομεν: ὀνειρευόμην καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ὅτε πρὸς στιγμὴν μάλιστα εἶχον ὀνειρευθῆ.

✱

Τὸ ὄνειρόν μου, δευτερόλεπτα μάλιστα διήρκεσεν ἰσως, διότι καὶ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐφάνη βραχύτατον.

Τὴν πρώτην εἰκόνα ἐφώτισαν δύο ἢ τρεῖς ἀσθενεῖς ἀνελαμπαί, ὡσεὶ ὀπισθεν πέπλου ἀνυψοῦτο διὰ στροφῶν διαδοχικῶν ἡ φλόξ λαμπτήρος.

Λάμπρις τις ἀμφίβολος ἐν πρώτοις, ἐπιμήκης τὸ σχῆμα, — ἐφ' ἧς ἡ προσοχή μου προσηλώθη ἅμα ἐξελεθόντος τοῦ βαθέος ὑπνου, τῆς νυκτός καὶ τῆς ἀνυπαρξίας.

Ἡ λάμπρις εἶτα κατέστη ἀκτίς ἡλίου, εἰσδύουσα δι' ἀνοικτοῦ παραθύρου καὶ ἀπλουμένη ἐπὶ δαπέδου. Ἡ προσοχή μου ταυτοχρόνως, ἐπὶ μᾶλλον ἐρεθιζομένη, ταράσσει αἰφνης ὑπὸ ἀνυσυχίας· κενὴ μοι ἐπέρχεται ἀναπόλησις ἀντικειμένου ἀγνοῶ τίνος, προαίσθημα ὡς ἡ ἀστραπὴ ταχὺ περιστατικῷ συγκινοῦντός με μὲχρις ἐγκάτων ψυχῆς.

Τὸ πρᾶγμα διευκρινίζεται: εἶνε ἡ ἀκτίς τοῦ ἡλίου ἐσπερινοῦ, προσπίπτουσα ἐπὶ τοῦ παραθύρου διὰ κήπου· κήπου χώρας ξένης ἐνθα ὑπάρχουσι, γνωρίζω, δένδρα τῶν Ἰνδιῶν. Ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἀκτίνι, ἡ σκιά φυτοῦ διαγράφει· ἐξῶθεν ὑποτρέμυσσα, — ἡ σκιά βανάνεας...

Καὶ τώρα τὰ σχετικῶς ζοφερά μέρη φωτίζονται. — τ' ἀντικείμενα διαγράφονται ἐν τῷ σκιάφωτι — καὶ θεωρῶ τὰ πάντα ἐν ἀρρήτῳ φρικίᾳ!

Οὐδὲν ἐν τοῖτοις τὸ ἀπλούστερον· μικρόν διαμέρισμα οἰκήματος ἀποικίας, τὰ τεῖχη ἔχον ξύλινα, τὰς ἑδρας ἐκ ψιθίου. Ἐπὶ ἑρμαρίου ἐκκερμὲς τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου ΙΕ', οὗτινος ἡ ἄλυσσις ἔχει ἀνεπαισθήτως. Ἀλλὰ τὰ ἔχω ἰδεῖ ὅλα, καὶ αἰσθάνομαι ὅτι ἀδύνατον ν' ἀναπολήσω ποῦ, καὶ ἐναγωνίως ἀνακινῶμαι ὀπισθεν τοῦ ἐν τινὶ τῆς μνήμης μου γωνία ἡπλωμένου ἀορίστου πέπλου, τοῦ ἐμποδίζοντός με νὰ προσίδω πέραν ἑτι, ἐν ἀγνώστῳ βαθυτέρῳ ἀναχρονισμῷ.

Εἶνε αὐτὴ ἐκείνη ἡ ἐσπέρα, αὐτὴ ἐκείνη ἡ χρυσὴ ἀνταύγεια ἡλίου δύοντος, καὶ οἱ δείκται τοῦ ἐκκερμῶς σημειοῦσιν ἐκ τὴν ὥραν. . . . Ἐκ τὴν ὥραν τίνος ἡμέρας διὰ παντός ἐξαφανισθείσης ἐν τῇ αἰωνίῳ καταδόρᾳ, τίνος ἡμέρας, τίνος ἔτους μεμακρυσμένου κ' ἐκλιπόντος;

Αἱ ἑδραι φαίνονται καὶ αὐταὶ ἀρχαῖαι. Ἐπὶ μιᾷς τούτων κεῖται πλατὺς πῖλος γυναικός, συρμῷ ἀπὸ ἑκατονταετίας ἐκλιπόντος. Προσηλῶ τὸ βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ καὶ τότε ἡ ἀρρητὸς φρικίασός μου ἐπιτείνεται. . . . Τὸ φῶς ταπεινοῦται, ταπεινοῦται· μάλιστα ἰσοδυναμεῖ τώρα πρὸς τὴν

ἀόριστον ἀναλαμπὴν τῶν συνήθων ὀνειρῶν. . . . Δὲν ἐννοῶ, δὲν γνωρίζω, — ἀλλ' ἐν τούτοις, αἰσθάνομαι ὅτι γνωστὰ μοι ἦσαν τὰ τῆς οἰκίας καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ζωῆς, — τῆς ὅλως μελαγχολικῆς καὶ ἐξορίστου ζωῆς τῶν πάλαι ἀποικιῶν, ὅτε αἱ ἀποστάσεις ἦσαν μεγαλείτεροι κ' αἱ θάλασσαι ἀγνώστοτεροι.

Καὶ ἐν ᾧ θεωρῶ τὸν γυναικεῖον πῖλον, τὸν ἐξαφανιζόμενον κατὰ μικρόν, μετὰ τῶν λοιπῶν ἐκεῖ ἀντικειμένων, ἐν ταῖς σκιάς τοῦ λυκαυγοῦς, μοι ἐπέρχεται, ὡσεὶ παρ' ἄλλου εἰς τὴν διάνοιάν μου διαδιδασθεῖσα, ἡ σκέψις: «Τότε ἐκεῖν ἐπανήλθε.»

— Καὶ πράγματι ΕΚΕΙΝΗ ἐμφανίζεται. Ἐκεῖν, ὀπισθεν μου, ἐλθοῦσα δίχως νὰ τὴν ἐννοήσω· ἐκεῖν, παραμένουσα ἐν τῷ σκότει, εἰς τὸ βάθος τοῦ διαμερίσματος, μέχρις οὗ δὲν φθάνει ἡ ἡλιακὴ ἀκτίς· ἐκεῖν, ὅλως ἀόριστος, ὁμοία πρὸς σχεδίασμα ἐξ ἀσθενῶν βαφῶν ἐπὶ φαιᾶς σκιάς.

Ἐκεῖν, νεαρῶτάτη, μιγὰς, ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν μὲ βοστρύχους μαύρους περὶ τὸ μέτωπον κατὰ ρυθμὸν παμπάλαιον· μὲ ὠραίους διαυγεῖς ὀφθαλμοὺς οἵτινες ἐφαίνοντο ζητοῦντες νὰ μοι ὁμιλήσωσιν, ὀφθαλμοὺς ὧν ἡ ἐκφρασίς ἦτο μῆγμα μελαγχολικῆς ἀγριότητος καὶ παιδικῆς γλυκύτητος· ὅχι ἰσως ἀπολύτως ὠραία, εἰς ἄκρον ὁμως θελκτικὴ. . . . Καὶ ἐπειτὰ, πρὸ πάντων, ἦτο ΕΚΕΙΝΗ! Ἐκεῖν, λέξις ἡδυτάτη πρὸς ἀπαγγελίαν· λέξις ἥτις, ὡς ἐγὼ τὴν ἐννοῶ, περικλείει ἐν ἑαυτῇ ὅλον τοῦ βίου τὸν σκοπὸν, ἐκφράζει σχεδὸν τὸ ἄρρητον καὶ ἀπειρον. Τὸ νὰ εἶπω ὅτι τὴν ἀνεγνώριζον, εἶνε ἐκφρασίς ἀσθενεστάτη καὶ τετριμμένη· πολὺ τὴν πλέον συνέδαινε· εἰλικόμην πρὸς ἀνάκτησιν τῆς, μετὰ βαθείας ὀρμῆς καὶ οἰονεὶ ἀκαταμάχητου· καὶ εἶχε τι τὸ ψοφῶδες, τὸ φρικιδῶδες πεπνυγμένον ἡ κινήσας μου, ὁμοία πρὸς τὴν ματαίαν προσπάθειαν ἀνθρώπου ζητοῦντος ν' ἀναλάβῃ τὴν ἰδίαν του πνοὴν καὶ ζῶν μετὰ ἑτῆ καὶ ἑτῆ ἀδιήλθεν ὑπὸ τὸ κάλυμμα τάφου. . . .

✱

Συγκίνησιν τις ζωνρά, ἐν ὀνειρῷ, θραύει συνήθως τ' αὐτὰ του νήματα, καὶ τετέλεσται: ἀψυπνιζόμεθα· τὸ εὐθραυστον νήμα ἀπαξ ἀποκοπέν, κυμαίνεται πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἐπαναπίπτει, ἐκπνέει τόσῳ ταχύτερον ὅσῳ προσπαθεῖ τὸ πνεῦμα νὰ τὸ συγκρατήσῃ, — ἐξαφανίζεται ὡς πέπλος ἐν τῷ κενῷ ἀποσυντεθείς, ὃν ἡθελεῖ τις νὰ παρακολουθῇ ἐν ᾧ ὁ ἀνεμος τὸν ἀπάγει εἰς τὰ βάθη ἐκτάσεων ἀδιερευνητών.

Ἀλλ' ὅχι, τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν ἀψυπνίσθη καὶ τὸ ὄνειρον ἐξηκολούθησε, ὁδεννυμένης βαθμιαίως τῆς φωτιζούσης αὐτὸ ἀναλαμπῆς.

Πρὸς στιγμὴν ἐμείναμεν ὁ εἰς πρὸ τοῦ ἄλλου, παραδεδομένοι εἰς ἀναμνήσεις, τῇ ὑποκινήσει ἀκαταλήπτου, ζοφερᾶς ἀδρανεῖας· ἐστερνυμένοι φωνῆς, σχεδὸν δὲ καὶ σκέψεως, διεσταυρούμεν μόνον τὰ φασματώδη βλέμματά μας ἐν ἐκπλήξει καὶ ἡδέϊα ἀγωνία. . . . Καὶ αὐτὰ εἶτα ἐσκότισθησαν καὶ κατέστημεν μορφᾶι ἐπὶ μάλ-

λον ἀόριστοι, ἀπνοχοῦνται εἰς ἔργα ἀσήμαντα καὶ ἀκουσίως. Τὸ φῶς ἐταπεινοῦτο, ὅλον ἐταπεινοῦτο: σχεδὸν δὲν ἐβλεπέ τις πλέον. Ἐξῆλθεν ἐκείνη, καὶ τὴν παρηκολούθησα εἰς αἰθουσαν λευκὴν, εὐρεῖαν, μὲ ἀπλὰ τινὰ ἐπιπλα — ὡς ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν γαιόκτημόνων. Ἐτέρα σκιὰ γυναικὸς φοροῦσης ἐσθῆτα μυγᾶδος ἥτις μὰς περιέμενε, — γηραιὰς γυναικὸς ἦν πάραυτα ἐπίσης ἀνεγνώρισα καὶ ἥτις τῇ ὁμοίᾳ, ἥτις μὲν τὴν ἀναμνήσιν ὅλως, — ἡγέρθη ἅμα τῇ προσεγγίσει ἡμῶν καὶ ἐξῆλθομεν οἱ τρεῖς ὁμοῦ, ἀνευ τινὸς προηγουμένης δυσκέψεως, ὡσεὶ ὑπείκοντες εἰς ἕξιν. . . . Θεέ μου, πόσαι λέξεις καὶ φράσεις μακροὶ ἵνα ἀδεξίως ἐρμηνεύσω πράγματα συμβαίνοντα ἀνευ δαπάνης χρόνου καὶ ἀθορύβως, μεταξὺ προσώπων διαφανῶν ὡς ἀνταυγίων, ἀψύχως ἀνακινουμένων ἐντὸς σκότους ὅλον ἐπιτεινόμενου, μᾶλλον ἀχρόου καὶ ἀσταθεστέρου τοῦ τῆς νυκτός.

Ἐξῆλθομεν οἱ τρεῖς ἱμοῦ, περὶ τὸ λυκαυγὲς, ἐν τινὶ δρομίσκῳ θλιβερῷ, θλιβερῷ, περικλειομένῳ ὑπὸ ταπεινῶν οἰκίσκων ὑποκάτω μεγάλων δένδρων — εἰς τὸ ἄκρον, ἡ θάλασσα ἦν ἀορίστως ἐμάντευε τις ἐντύπωσις τις ἐκπατρισμοῦ, ἐξορίας μεμακρυσμένης, παρόμοιόν τι πρὸς τὸ αἰσθημα ὁ κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐνέπνεον αἱ ὁδοὶ τῆς Μαρτινικῆς καὶ τῆς Ἐνώσεως· ἀλλ' ὑπὸ τὴν λάμπριν ἀπλέτου φωτὸς ἐκείνην, ἐν ᾧ ταῦτα πάντα ἐθεάτο τις ἐν τῷ σκιάφωτι τῆς χώρας τῶν νεκρῶν. Μεγάλα πτηνὰ ἐπερυγίζον ἀνὰ τὸν εὐρὺν οὐρανόν· μετ' ὅλην τὴν σκοτίαν, ἡσθανόμεθα ὅτι ἡ ὥρα ἦτο τὸ διαδεχόμενον τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου φώτεινόν ἐτι διάστημα τῆς ἡμέρας! Ἐπράττομεν προφανῶς σύνθηρές τι· ἐν τῷ πάντῳ πυκνουμένῳ σκότει, ἐτελοῦμεν τὸν ἐσπερινόν μας περίπατον. Ἀλλ' αἱ ἐντυπώσεις ὅλον ἐν ἐσθὲννυντο· αἱ δύο γυναῖκες δὲν ἦσαν πλέον ὁραταί· μάλιστα ἐξ αὐτῶν μοι ἀπέμενε πλέον ἡ ἐννοια δύο πλασμάτων ἐλαφρῶν καὶ πρῶν παραπλεύρως μου βαδίζόντων. Ἐπειτα, οὐδὲν πλέον· τὸ πᾶν ἐσθὲσθη ὁλοτελὲς ἐν τῇ ἀπολύτῳ νυκτὶ τοῦ ἀληθοῦς ὑπνου.

✱

Ἐκοιμήθην μετὰ τὸ ὄνειρον ἐπὶ πολὺ, — μίαν ὥραν, δύο, ἀγνοῶ· ἅμα ἀψυπνισθεῖς, ἅμα ἀνακτῆσας τὰς σκέψεις μου, ὑπέστην εὐθύς, ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐπελθοῦσῃ μοι ἀναπολήσει, μίαν τῶν ἐσωτερικῶν ἐκείνων συγκινήσεων ἐξ ὧν ἀναπιδῶ τις ἀνρίγων τοὺς δὴθαλμοὺς τεθαμβωμένος. . . . Ἐν τῇ μνήμῃ μου ἀνεῦρον κατὰ πρῶτον ἐκ τοῦ ὁράματός μου τὴν στιγμὴν τῆς ἐντάσεώς του, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἶχον αἰφνης σκεθῆ εἰς ἐκεῖν ἐν ἀναγνώριζόν τὸν ἐπὶ τῆς ἑδρας ἐρριμμένον πλατύν της πῖλον, καὶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἶχεν ἐκεῖν ἐμφανισθῆ. . . . Εἶτα βραδέως, βαθμιαίως, ἀνεπόλῃσα ὅλα τὰ λοιπὰ· τὰς τόσον ἀκριβεῖς λεπτομερείας τοῦ γνωστοῦ ἡδὲ τῆς διαμερίσματος, τὴν γραῖαν ἦν διέκρινα ἐν τῷ σκότει. τὸν περίπατον ἐν τῇ μικρᾷ ἐρήμῳ ὁδῷ. . . . Ποῦ λοιπὸν εἶχον ἰδεῖ καὶ ἀγαπήσει ταῦτα πάντα; Διηρεῦνῃσα ταχέως τὸ παρελθόν μου μετ' ἀνυσυχίας, ἀγωνιώδους θλίψεως,

νομιζων οτι βεβαίως θ' ανεύρι-
σκον. 'Αλλ' όχι, ουδέν, ουδαμού· ουδέν
έν τῷ βίῳ μου τό σχετικόν πρὸς ταῦτα.

Ἡ ἀνθρωπίνη κεφαλὴ γέμει ἀπειραρίθ-
μων ἀναμνήσεων, συσσωρευμένων ἀναμνή-
σεων, δίκην συμπελεγμένων νημάτων· ὑπάρ-
χουσι τοιαῦτα κατὰ μυριάδας συμπε-
πλεγμένα ἐν ζοφεραῖς γωνίαις, ὁπόθεν οὐ-
δέποτε θὰ ἐξέλθωσιν· ἀλλ' ἡ ἀνακινούσα
καὶ συστρέφουσα αὐτὰς μυστηριώδης χεὶρ
συλλαμβάνει ἐνίοτε τὰς στερεότερον ὄλων
ἀποκεκρυμμένας καὶ τὰς ἐξάγει πρὸς
στιγμὴν εἰς φῶς, ἐν τοῖς ἡρέμοις χρο-
νικοῖς διαστήμασιν ἅτινα προηγούνται ἢ
ἐπονται τῶν ὑπνῶν. Ὅ,τι ἀφηγήθην οὐ-
δέποτε βεβαίως θὰ τὸ ἐπανάιδω, ἢ δυνατὸν
καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ τοῦτο, ἄλλην τινὰ
νύκτα, χωρὶς οὐδέν τι πλέον νὰ μάθω
περὶ τῆς γυναικός, καὶ τοῦ τόπου τῆς
ἐξορίας, διότι ἐν τῇ κεφαλῇ μου δὲν πε-
ριέχεται τι πλέον περὶ αὐτῶν· εἶνε τὸ τε-
λευταῖον ἀπόσπασμα νήματος τετμημέ-
νου καὶ λήγοντος ἐκεῖ ἔνθα καὶ τὸ ὄνει-
ρόν μου· ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ὑψίσταντο
ἐν ταῖς κεφαλαῖς ἄλλων, ἀπὸ πολλοῦ
ἐπανελθόντων εἰς τὴν κόνιν.

Ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν προγόνων μου
ναυτικοί, ὧν ὁ βίος κ' αἱ περιπέτειαι ἀ-
τελῶς μοι εἶνε γνωστά· καὶ ἴσως, ἀγνω-
στον ποῦ, ἐν τινι μικρῷ κοιμητηρίῳ ἀ-
ποικίας, ὑπάρχουσι γυναικὶ ὁστᾶ, λείψα-
να τῆς νεάνιδος μὲ τὸν πλατύν ψιθίνον
πῖλον καὶ τοὺς μαύρους βοστρύχους· ἢ
γοντεία εἰς ἣν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶχον ἐμ-
βάλλῃ ἓνα τῶν προγόνων τούτων ὑπῆρξε
τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε ἐρριψεν ὑστάτην τινὰ
μυστηριώδη ἀνατύγιαν μέχρις ἐμοῦ· ἐκεί-
νην ἀνεπόλησα ἐπὶ μίαν ὄλην ἡμέραν...
καὶ μετὰ μελαγχολίας τόσον παραδόξου.
Κ'.

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΙΣΤΡΟΣ

Οἱ μεγάλοι τῆς Ἀμερικῆς ποταμοὶ κα-
τέχουσι βεβαίως ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς γῆς
διάστημα εὐρύτερον ἢ ὁ Ἰστρος ἀλλ' οὐδεὶς
ἕτερος περιόρραντίζει ὅσους αὐτὸς διαφύ-
ρους λαοὺς, οὔτε ἀντικατοπτρίζει εἰς τὸ
νῆμά του τοσαύτας πόλεις καὶ μνημεῖα,
οὔτε ἀναμνησθεὶς εἰς τὸν τοῦ ἐπιστή-
μονος νοῦν καὶ εἰς τὴν τοῦ ποιητοῦ φαν-
τασίαν τοσαύτας πράξεις ἱστορικές καὶ
ῥωμαντικές παραδόσεις.

Οὗτος εἶναι ὁ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μετο-
νομασθεὶς Δούναβις καὶ Δανούβιος, *Donau*
δὲ ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καὶ *Duna* ὑπὸ
τῶν Οὐγγρῶν, Σλάβων καὶ Τούρκων· ὁ
μετὰ τὸν Βόλγαν μέγιστος τῶν τῆς Εὐ-
ρώπης ποταμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν ποτα-
μῶν τῆς Εὐρώπης, ὡς ἔλεγεν αὐτὸν ὁ
Ναπολέων Α', ὄνομα τοῦ ὁποίου εἶναι
ἀληθῶς ἄξιός, ἀφότου μάλιστα διαπλέ-
ουσιν αὐτὸν τὰ ἀτμόπλοια, φέροντα εἰς
συγκοινωνίαν τὰ ποικίλα ἔθνη ὑπὸ τῶν
ὁποίων κατοικοῦνται ἀπέναντι αὐτοῦ
ὄχθαι.

Ὁ Ἰστρος διατρέχει ὄχι ὀλίγωτέρας τῶν
400 λευγῶν, μάλιστα 680, (479 γεωγραφικά
μίλια), ἐὰν ἀκολουθῶμεν τὰς περιστροφ-
ὰς τοῦ ρεῖθρου. Ρέων ἀπὸ δυσμῶν πρὸς
ἀνατολάς, διέρχεται τὸ μέγιστον μέρος
τῆς Γερμανίας, τὸ ἀρχιδουκάτον τῆς Αὐ-
στρίας, τὴν Οὐγγαρίαν, τὴν Σερβίαν, τὴν

Δακίαν καὶ τὴν ἀπέναντι αὐτῆς Βουλ-
γαρίαν, καὶ οὕτω χύνεται εἰς τὸν Εὐξει-
νον. Καθ' ὅλον τοῦτον τὸν μέγαν ροῦν,
ὁ Ἰστρος διαδρέχει πόλεις περιωνύμους,
πεδιάδας ἱστορικές· μεγάλα ὀνόματα ἐν
τῇ ἱστορίᾳ ἀπαντῶμενα καθιστῶσιν αὐ-
τὸν περιφανῆ· ὁ Τραϊανός, Σέπτιμος Σε-
ουίρος, ὁ Μέγας Κάρολος, ὁ Ναπολέων,
ἐτύπωσαν ἐπὶ τῶν ὄχθων αὐτοῦ ἀνεξα-
λείπτως τὰ ἴχνη τῆς νικηφόρου πορείας
καὶ τῶν γιγαντείων αὐτῶν ἐπιχειρήσεων.
Τὰ ρωμαϊκὰ ἐρεῖπια ἀπαντῶνται πλησίον
τῶν τιμαριωτικῶν, καὶ ἀμφοτέρωθεν σω-
ζονται ἐτι ἰσάμενοι πύργοι παλαιοὶ ἐτοι-
μότροποι, οἰκοδομαὶ γοτθικαὶ ἃς ἡμαῦ-
ρῶσεν ὁ χρόνος ὅπου δὲν κατηδάφησεν,
ἐκδικούμενος τὰς ἐξ αὐτῶν ἀφειτηρίαν
λαμβανούσας λεηλασίας, τὰς ἀρπαγὰς καὶ
ληστεύσεις, ὧν γέμει ὁ βάρβαρος με-
σαιών.

Ἡ δὲ πηγὴ τοῦ Ἰστροῦ εἶνε μετριοτά-
τη, ὡς ὄλων τῶν μεγάλων πραγμάτων αἱ
πηγαί. Κεῖται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ
τοῦ Ρήνου, εἰς τὸ μέλαν Δάσος, (*Schwar-
zwald*) τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Βά-
δης, οὔτε μακρὰν ἀπὸ τῶν μεθορίων τῆς
Γαλλίας. Ἐκεῖθεν ἀναχωρεῖ ὀλίγος καὶ
εὐτελής, ἀλλὰ μετὰ βραχύν ροῦν, ἀδρυ-
νόμενος ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῷ συμβολῆς πολ-
λῶν ἄλλων ὀνύκων, πλατύνεται καὶ βαθύ-
νεται, καὶ κατέρχεται δρομαίως πρὸς τὴν
Βαυαρίαν, εἰς τὴν τῆς ὁσίας πόλιν Οὐλ-
μυν καθίσταται πλέον πλάγιος. Ἐκεῖθεν
μεγεθυνόμενος κατὰ πᾶσαν ὥραν, παρα-
σύρων ἐν τῇ κοίτῃ του καὶ ἄλλους ἑκα-
τὸν ποταμοὺς καὶ 36,000 ὀνύκων, καὶ ὅτε
μὲν περιπλανώμενος ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυ-
χεν, ὅτε δ' ἐκτεινόμενος εἰς πλάτος καὶ
λαμβάνων ὅσιν λίμνης, καταβαίνει, κα-
ταβαίνει ἄεποτε σεβασμώτερος. Πλησίον
τῆς Βιέννης, ἥδη ἔχει πλάτος 990 μετρῶν·
ἐπειτα στενοῦται βαθυνόμενος· εἰς τὸ
Πρεσβούργον, τὸ πλάτος του εἶνε 390 μέ-
τρων, εἰς τὴν Πέστην, 650· καὶ εἰς τὰς ἐκ-
βολὰς του θὰ ἐσχημαίξῃ πέλαγος ἀληθές,
ἂν δὲν ἐξετείνετο εἰς ἀχανές ἔλος. Ἐκεῖ
διαίρεται εἰς ἑπτὰ στόμια, ὧν τέσσαρα
τὰ κυριώδη· τὸ τοῦ Σουλινᾶ λεγόμενον
εἶναι μόνον πλάτων.

Σημειωτέον ὅτι καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ
χεὶρ ἐπεξέτελλε... τὴν φυσικὴν ρεῖθρον τοῦ
Ἰστροῦ διὰ τινος διώρυγος, ἢ ἐπεχει-
ρησε μὲν πρῶτος ὁ Μέγας Κάρολος, ἐπέ-
πρωτο δὲ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὁ βασιλεὺς
τῆς Βαυαρίας Λοδοβίκος (πατὴρ τοῦ
πρῶτον βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὁθωνος),
συνάψας οὕτω τὸν Ἰστρον μετὰ τοῦ Μοί-
νου (*Mein*) ποταμοῦ, καὶ ἀνοίξας ὁδὸν
συγκοινωνίας δι' ὕδατος μεταξὺ τοῦ Εὐ-
ξείνου καὶ τῆς Ἀρκτῶς θαλάσσης· με-
ταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ρότερ-
δάμου, ὅπου αἱ τοῦ Μοίνου ἐκβολαί.

Καὶ τοι πλατὺς τοσοῦτον ὁ Ἰστρος, ρεεὶ
μετὰ πολλῆς ταχύτητος· 590 μέτρα καθ'
ὥραν· κάτω δὲ μάλιστα τῆς πόλεως Λίν-
της (*Lintz*), εἰς τὴν Αὐστρίαν, τόσον
βίαιον ἔχει ρεῖθρον, ὥστε οὐδέποτε ἠδυνή-
θησαν νὰ κτίσωσι γέφυραν, εἰμὴ ἐπὶ λέμ-
δων. Ἀπειρα δὲ νησίδια ἀπαντῶνται ἐν
τῷ ποταμῷ τούτῳ, διαίρουντα αὐτὸν εἰς
πολλοὺς βραχίονας καὶ τέρποντα τὴν ὁ-
ρᾶσιν διὰ τῶν χλοερωτάτων ἁλῶν ἅτινα
φέρουσιν.

Αἱ ὄχθαι τοῦ κάτω Ἰστροῦ εἶνε μονό-
τονοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, διότι σχηματίζου-
σιν αὐτὰς χαμηλότατοι λόφοι καὶ ἔλν
βρίθοντα καλάμων, ὅπου οἱ πελεκάνες
περιφέρονται ἀγρεύοντες ἰχθύας καὶ ἐρ-
πετά, ὡς ἀνενόχλητοι κτηματῖαι λευκο-
φόροι, ἔχοντες τὰς χεῖρας ὀπισθεν ἐσταυ-
ρωμένας. Ἀλλ' ἀναπλέων τις τὸν ποτα-
μὸν ἀπαντᾷ ὠραιοτάτας τοποθεσίας, μά-
λιστα δ' ἐπὶ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ὄχθης, ἡ-
τοι τῆς τουρκικῆς. Εἶναι δὲ σήμερον εὐα-
ρεστότατος ὁ διάπλους οὗτος ἀπὸ τοῦ
Ἀξίου (Γαλαζίου) καὶ ἄνω, ἐπὶ τῶν εὐρυ-
χώρων καὶ εὐμαρῶν, πολυτελῶν μάλιστα,
ἀτμοπλοίων τῆς «Ἐταιρίας τοῦ Δουνά-
δεως», ἔνθα πᾶσαν ἀνάπαυσιν εὐρίσκει
καὶ περιποίησιν ὁ ἐπιβάτης. Τόσον, ὥ-
στε παρακινούμενος τοὺς ἔχοντας καιρὸν
καὶ χρήματα νὰ ἐπιχειρήσωσι πρὶν κατα-
λίπωσι τὴν γῆν καὶ τὸν τερπνότατον τοῦ-
τον πλοῦν, ὄντως ἐφαρμογὴν τοῦ «ψυχῇ
μου, φάγε, πῖε, εὐφραίνου!»

Εἰς πᾶσαν παρόχθιον πόλιν ἢ κωμόπο-
λιν, ἀπὸ Ἀξίου μέχρι Βιέννης, κατοικοῦ-
σιν Ἕλληνες ἐμποροὶ ἢ μεσίται, ἀλλ' ἐν
ταύτῳ ἄνδρες φιλόμουσοι καὶ ἐπὶ φιλο-
πατρίᾳ εἰς ἄκρον γενναῖοι, ὡς εἰς πολ-
λὰς περιστάσεις ἔγνω αὐτοὺς τὸ Πανελ-
λήνιον. Εἰς Ἀξίον, Ἰβραίλαν, Βοτοσά-
νιον, Ὀλτένισσαν, Γιούργεδον (ἀπέναντι
τοῦ Ρουστουκίου), Τοῦρνον (ἀπέναντι τῆς
Νικοπόλεως), Καλαφάτιον (ἀπέναντι τῆς
Βιδίνης), Τουρνόσεδερίνον (ἀπέναντι τῆς
Γαδδόδας), Ἀνω Ὀρσόβαν, καὶ εἰς τὰς
Βαζίας αὐτὰς, ὅπου ἔλαβον τὴν πρὸς Πέ-
στην ὁδὸν διὰ τοῦ διηροδρόμου, παντα-
χοῦ ἤκουσα ἑλληνίδα φιλόφρονα πρὸς με-
φωνήν.

(Ἀκολουθεῖ).

Ι. Ι. Σκυλίτσης †

ΙΔΕΑΙ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ἡ εὐτυχία! Εἶνε αὐτὸ τὸ εὐμορφο σπι-
τάκι, τὸ σκεπασμένον μὲ ἄνθη καὶ μὲ
φύλλα, τόσον εὐθύμου καὶ τόσον εὐχαρί-
στου ἐξωτερικοῦ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μείνης
ἀπέναντι καὶ νὰ τὸ κυττάζῃς· ἂν μὴς
μέσα, δὲν τό βλέπεις πλέον.

Ὁ Θεὸς ἀμείβει τοὺς ἐναρέτους... Τὸ
μόνον κακὸν εἶνε ὅτι δὲν τοὺς ἀμείβει
κάθε Σάββατον.

Τί ζητοῦν αἱ πραγματικαὶ τάξεις σήμερον
ἐν Εὐρώπῃ; Αἱ ἐργατικαὶ τάξεις
ζητοῦν ἀπλούστατα νὰ μὴ ἐργάζων-
ται.

Ἀλφόνσος Κάρε

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Πῶς μανθάνει ὁ ἀετὸς νὰ πετᾷ;

Δίαν περιεργον παρατήρησιν ἔκαμε πρό-
τινος κυνηγὸς τις εἰς ἐν τῶν ὑψηλοτέρων
σημείων τῶν ὄρειων δασῶν τοῦ ἐν Σκω-
τίᾳ.

Δύο χρυσαιοὶ διέσχιζον τὸν ἀέρα· ὁ εἰς
αὐτῶν ἐκράτει εἰς τοὺς ὀνυχάστους μικρὸν
σφαιροειδὲς ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον ἀφι-
σε νὰ πέσῃ, ἀλλὰ μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα
κατήρχετο ὡς ἀστραπή, συνέλαβε τὸ πύ-